

Αναρχικό Δελτίο Πληροφόρησης

● για το μιλιταρισμό

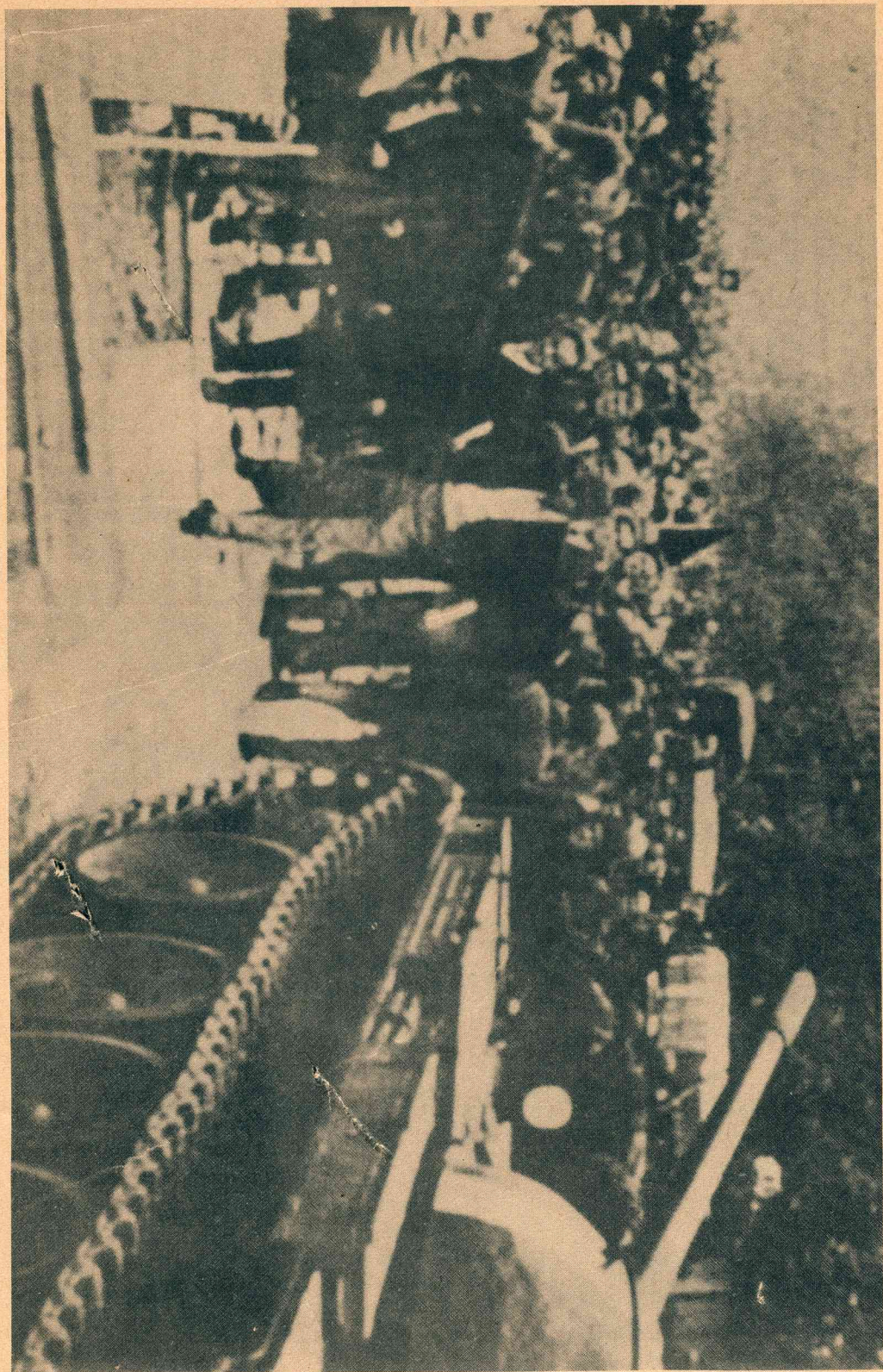

● για το στρατό

● για την εναλλακτική θητεία

● για την άρνηση στράτευσης

ΣΥΝΑΧΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Τα τελευταία χρόνια η Ελληνική κοινωνία χαρακτηρίζεται από την επιχειρούμενη αναδιάρθρωση του ελληνικού καπιταλισμού, με στόχο την αναβαθμισμένη θέση του μέσα στην παγκόσμια καπιταλιστική ολότητα.

Η διαδικασία αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού στην ελληνική κοινωνία έχει άμεση σχέση με τις εξελίξεις, που συμβαίνουν στα προηγμένα καπιταλιστικά κράτη, τα οποία εισέρχονται στο μεταβιομηχανικό στάδιο με την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών.

Η επιχειρούμενη αναδιάρθρωση εμφανίζεται με τη μορφή μιας πολύπλευρης επίθεσης του κεφαλαίου ενάντια στα προλεταριοποιημένα στρώματα και δημιουργεί ένα νέο πολυσύνθετο σύστημα κυριαρχίας και εκμετάλλευσης. Οι εξαγγελίες και οι προσπάθειες των ελλήνων αφεντικών (τεχνοκρατών - πολιτικών) για την «ενομένη Ευρώπη του '92» για το «τραίνο της πληροφορικής» και τα κίνητρα για την εγκατάσταση νέων τεχνολογιών στις βιομηχανίες και επιχειρήσεις, αποσκοπούν στο να επιβάλουν ρυθμούς ανάπτυξης τέτοιους που να εξυπηρετούν τα σχέδια αναδιάρθρωσης.

Το ΠΑΣΟΚ φροντίζει να εξασφαλίζει τους αναγκαίους όρους ανάπτυξης του Ελληνικού καπιταλισμού στην κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού και της δημιουργίας καινούριου κύκλου κερδών για τα αφεντικά.

Σ' αυτό το πλαίσιο εντάσσονται οι επιδιώξεις για αύξηση της παραγωγικότητας και εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα. Ταυτόχρονα, το οικονομικό σταθεροποιητικό πρόγραμμα έχει επιβάλλει τους όρους καταλήστευσης των εργατών προλεταρίων μέσα από μέτρα λιτότητας, περικοπών και εντατικοποίησης, καθώς και την αύξηση της ανεργίας.

Για την εύρυθμη εφαρμογή και λειτουργία των παραπάνω σχεδίων χρειάζεται η κοινωνική συναίνεση, που αποπειράται να επιτευχθεί με εκκλήσεις για εθνική ενότητα, για αυτοδύναμη εθνική οικονομική ανάπτυξη, για εθνική ανεξαρτησία και κοινωνία των πολιτών. Μέσα από τέτοιου είδους «διαταξικές» ορολογίες, το ΠΑΣΟΚ προσπαθεί να αποκρύψει την ταξικότητα του καπιταλιστικού συστήματος και να αμβλύνει και να ελέγξει τις ταξικές και κοινωνικές συγκρούσεις που αντιπαλεύουν τα σχέδια των καπιταλιστών.

Ακόμα η θεσμοθέτηση κινήτρων παραγωγικότητας (σύνδεση μισθού - παραγωγικότητας, πριμ κ.λπ.), τα εργοστασιακά συμβούλια (που επικροτεί ο Σ.Ε.Β.) είναι μια σειρά μέτρων που ταυτόχρονα με τη δημιουργία μιας σειράς ακόμα θεσμών τέτοιου είδους αποσκοπούν στη δημιουργία της κοινωνίας των πολιτών. Με όλα αυτά επιχειρείται ο εγκλωβισμός των εργατών, έτσι ώστε αποδεχόμενοι αυτό το πλαίσιο κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης να συμμετέχουν, διευκολύνοντας τα συμφέροντα του ελληνικού κεφαλαίου.

Παρόμοια μέτρα «συμμετοχής» των εργατών δοκιμάστηκαν ήδη στα προηγμένα καπιταλιστικά κράτη. Σε ενδεχόμενες αντιστάσεις στα ληστρικά σχέδια των αφεντικών και σε περιόδους όξυνσης των ταξικών αντιθέσεων, έρχονται να επέμβουν οι μηχανισμοί ωμής καταστολής, που ενισχύονται με επιστημονικοτεχνική και υλική υποδομή, για την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

Έτσι έχουμε τα κτυπήματα απεργιών και εργατικών, φοιτητικών και κοινωνικών αγώνων που ξεφεύγουν από τη λογική του «διαλόγου», όπως τον εννοεί η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ.

Συγχρόνως δημιουργείται το κατάλληλο κλίμα αποδοχής αυτής της καταστολής με την τεχνικά συντηρούμενη τρομοκρατολογία - πρακτορολογία. Μ' αυτόν τον τρόπο δικαιολογούνται και οι διακρατικές συμφωνίες (TREVΙ) που στόχο έχουν την τρομοκράτηση των εργατών - προλεταρίων και την πρόληψη κάθε κοινωνικής ταξικής σύγκρουσης που ξεφεύγει από τα πλαίσια της αστικής νομιμότητας. Προσπαθούν να νομιμοποιήσουν τον χαφιεδισμό μέσω επικηρύξεων σε βάρος αγωνιστών. Τα μαζικά μέσα ενημέρωσης - παραπληροφόρησης και ο αστικός τύπος συντηρούν αυτό το κλίμα, αφού υπηρετούν τους μόνους τρομοκράτες που είναι το κράτος, τα αφεντικά και οι λακέδες τους.

Σήμερα που ο ελληνικός καπιταλισμός επιχειρεί να αποκτήσει αναβαθμισμένο ρόλο στην περιοχή, είναι αναγκαία για τα ελληνικά αφεντικά μια νέα πολιτική «προσέγγισης» στο επίπεδο των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Αυτή η πολιτική εκφράζεται από το ΠΑΣΟΚ σήμερα και στην επιχειρούμενη αναβάθμιση του Ελληνικού Κράτους στην περιοχή συμβάλλουν απ' τη μια συναντήσεις - φιέστες όπως αυτή του Νταβός και από την άλλη κινήσεις όπως αυτή της «πρωτοβουλίας των 6», καθώς και κινήσεις της κυβέρνησης για «ειρηνική διευθέτηση» στη Μ. Ανατολή.

Οι προσπάθειες του Ελλ. Κράτους για να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην περιοχή δεν σταματούν στο Νταβός. Από τη μια έχουμε εξαγγελίες για «μη πόλεμο» και από την άλλη έχουμε «αγορά του αιώνα», φρεγάτες, τανκς, πύραυλοι και οικονομική ενίσχυση των πολεμικών βιομηχανιών (ΕΒΟ, ΕΑΒ, ΕΛΒΟ, ΠΥΡΚΑΛ, ΣΤΑΓΙΕΡ), καθώς και εξαγωγές όπλων στις τριτοκοσμικές χώρες.

ΣΤΡΑΤΟΣ - ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ

Οι ανάγκες εκσυγχρονισμού του Ελληνικού κράτους, όπως αυτές σχεδιάζονται και εκφράζονται από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, έθεσαν το ζήτημα της επανεξέτασης των θεσμών και μηχανισμών, ώστε να είναι λειτουργικοί προς όφελος της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης. Ένας από τους θεσμούς - μηχανισμούς που βρίσκεται σε διαδικασία εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης είναι και ο στρατός. Ο στρατός αποτελούσε και αποτελεί κύριο κατασταλτικό μηχανισμό του Κράτους και τους Κεφαλαίου, καθώς και κύριο μέσο αναπαραγωγής της κυρίαρχης ιδεολογίας. Ο στρατός έχει μια μόνο διάσταση, την ταξική. Είναι ένας μηχανισμός οργανωμένης βίας στα χέρια των αφεντικών, τόσο για την υπεράσπισή τους από τον «εσωτερικό κίνδυνο» που δεν είναι άλλος από την ανάπτυξη των ταξικών και κοινωνικών αγώνων και συγκρούσεων, —όταν βάζουν προοπτικές ανατροπής του καπιταλιστικού συστήματος—, όσο και για την υπεράσπισή τους από τον «εξωτερικό κίνδυνο» που είναι η σύγκρουση των συμφερόντων που γεννά ο ανταγωνισμός μεταξύ καπιταλιστικών κρατών. Έτσι, ο στρατός, σαν μηχανισμός οργανωμένης βίας, εξασφαλίζει την κυριαρχία και επέκταση κάθε κράτους και συνεπώς και τη διακίνηση του κεφαλαίου, αφού η ύπαρξη κάθε κράτους προϋποθέτει την ταξική φύση των κοινωνιών. Η κυριαρχία σε ορισμένο έδαφος αποτελεί προϋπόθεση ανάπτυξης των παραγωγικών σχέσεων. Η επέκταση της κυριαρχίας εξυπηρετεί την καπιταλιστική ανάπτυξη και αυτό φαίνεται μέσα από την ιστορική εξέλιξη. Ο στρατός λοιπόν, σαν μέσο κυριαρχίας, έχει άμεση σχέση με τον τρόπο οργάνωσης μιας κοινωνίας και τον τρόπο παραγωγής.

Σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ο στρατός και ο στρατιωτικός εξοπλισμός συμβάλλει στο να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι όροι καπιταλιστικής ανάπτυξης, διατηρώντας ή σπάζοντας ισορροπίες όταν τα ανταγωνιζόμενα συμφέροντα των κεφαλαιοκρατών το επιβάλλουν.

Στην ελληνική κοινωνία, ο στρατός έχει παίξει το ρόλο του οργανωμένου κατασταλτικού μηχανισμού βίας σε κοινωνικές και πολιτικές κατευθύνσεις (επεκτα-

τικός πόλεμος στη Μικρασία, εμφύλιος, Κορέα). Η πιο πρόσφατη ωμή επέμβαση του στρατού στην Ελλάδα ήταν η περίοδος της δικτατορίας, η οποία ήταν αναγκαία για τα αφεντικά, για τη διαμόρφωση συνθηκών κοινωνικής και πολιτικής σταθερότητας, που δε σήμαινε παρά την ωμή καταστολή των εργατικών και κοινωνικών αγώνων της τότε περιόδου.

Αυτή η πολιτική και κοινωνική σταθερότητα σήμερα αποπειράται να διαμορφωθεί με τις προσπάθειες όλων των κομμάτων (από ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, μέχρι και τα κόμματα της αριστεράς), τα οποία προσπαθούν να εγκλωβίσουν τους εργάτες - εργαζόμενους - προλετάριους σε μια κατεύθυνση προάσπισης του «δημοκρατικού πολιτεύματος», δηλαδή της δημοκρατίας του Κεφαλαίου.

Όλα τα κόμματα μιλούν εδώ και 14 χρόνια για «αποχουνοποίηση και εκδημοκρατισμό» του στρατού και των άλλων μηχανισμών του Κράτους, προσπαθώντας να αποκρύψουν την ταξικότητα των μηχανισμών αυτών.

Στη σημερινή επιθετική φάση του Ελληνικού Κεφαλαίου, είναι απαραίτητος ένας δομικά και υλικά εκσυγχρονισμένος και αξιόμαχος ελληνικός στρατός. Αυτό το επικαλούνται σαν αναγκαίο όλα τα κόμματα και προβάλλουν ταυτόχρονα σαν αναγκαία την «εθνική άμυνα και ανεξαρτησία». Με τον τρόπο αυτό δικαιολογούν την ενίσχυση του στρατιωτικού μηχανισμού σε εξοπλισμό με τεράστιες αγορές, που αποτελούν ένα δείγμα της οικονομικής αφαίμαξης των εκμεταλλευομένων. Με τον ίδιο τρόπο δικαιολογείται και η συμμετοχή της Ελλάδας στο στρατιωτικό πολιτικό μηχανισμό του ΝΑΤΟ, η παραμονή των βάσεων, καθώς και η ενίσχυση του ελληνικού στρατού σε εξοπλισμό από τους Βορειοαμερικάνους και τους ΕΟΚικούς εταίρους (Γαλλία - Γερμανία), παρά τις μερικές αντιιμπεριαλιστικές κορώνες της αριστεράς. Έτσι σήμερα ο «εκδημοκρατισμένος» στρατός προβάλλεται σαν εγγυητής της «εθνικής ανεξαρτησίας» και της αστικής δημοκρατίας.

Παρόλες τις επικλήσεις για «αποχουνοποίηση και εκδημοκρατισμό», ο ρόλος του στρατού συνεχίζει να υφίσταται σαν κατασταλτικός, τα στεγανά συνεχίζουν να υπάρχουν (φυσικό άλλωστε), και στο τί συνθήκες βιώνουν οι στρατευμένοι νεολαίοι αναδεικνύεται μέσα από τις αυτοκτονίες, αλλά και από τις καταγγελίες. Οι κομπίνες με τις αγοραπωλησίες όπλων από εν ενεργεία και απόστρατους καρβανάδες που βρίσκονται σε διευθυντικές θέσεις ξένων και ντόπιων πολεμικών εταιρειών, καθώς και η άμεση σχέση και «δραστηριότητες» (φακελλώματα, χαφιεδισμός) των μυστικών υπηρεσιών (ΕΥΠ, ΥΠΕΑ) με το στρατό, αποδεικνύουν ότι οποιαδήποτε μεταρρύθμιση που βαφτίζεται εκδημοκρατισμός, λειτουργεί στην κατεύθυνση της εξυπηρέτησης των συμφερόντων του Κεφαλαίου.

Στα πλαίσια ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού του στρατιωτικού μηχανισμού εντάσσεται το νέο στρατολογικό νομοσχέδιο που εξυπηρετεί τις λογικές της εθνικής άμυνας και του αξιόμαχου στρατού με μέτρα για στράτευση στα 18, κοψίματα αναβολών και συγχρόνως προωθεί τη διαδικασία στρατιωτικοποίησης ολόκληρων κομματιών της κοινωνίας με την «παλλαϊκή άμυνα». Ακόμα, μεθοδεύεται η δημιουργία μισθοφορικών τμημάτων, με την παράλληλη ελάχιστη μείωση της θητείας, καθώς και με τη θέσπιση νομοσχεδίου για κοινωνική εναλλακτική θητεία. Έτσι επιχειρείται να δημιουργηθούν βαλβίδες αποσυμπίεσης των αντιστάσεων και αντιδράσεων απέναντι στο στρατό και την εξαντλητική στρατιωτική θητεία.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ

ΘΗΤΕΙΑ

Όπως και στα περισσότερα καπιταλιστικά κράτη, ο στρατός βασίστηκε και βασίζεται στη στρατιωτική καταναγκαστική θητεία. Ένα αξιόλογο φαινόμενο που συνοδεύει το милитарισμό είναι πως ένα έθνος που αποκτά στενή σχέση με το στρατό και τις πολεμικές προετοιμασίες, μαθαίνει να συνετίζεται και να υπακούει. Εδώ βρίσκεται και η βασικότερη πτυχή του πιο πάνω ζητήματος, που εκπληρώνεται μέσω της γενικευμένης καταναγκαστικής στρατιωτικής θητείας: **ο πειθαναγκασμός και η υπακοή των λαϊκών στρωμάτων.** Με τη θητεία δημιουργεί την επίφαση ότι εφόσον απαρτίζεται από το λαό είναι λαϊκός. Όμως, αυτή η επίφαση καταρρέει στην πρώτη κοινωνική χρήση του μηχανισμού του στρατού. Ο στρατός, σαν εργαλείο της άρχουσας τάξης, δεν μπορεί παρά να είναι εχθρικός προς το λαό. Αρχίζοντας από την καταδυνάστευση των στρατευμένων στο όνομα της πειθαρχίας και της μονολιθικότητας σαν απαραίτητες προϋποθέσεις για την αντιμετώπιση του δήθεν «εξωτερικού κινδύνου» και καταλήγοντας στη χρησιμοποίησή του σαν όργανο καταστολής των κοινωνικών και ταξικών αγώνων και διεκδικήσεων στο χτύπημα των καταπιεσμένων που εξεγείρονται απέναντι στους δυνάστες τους.

Ο στρατός στην ουσία κατορθώνει, μέσω της στρατιωτικής θητείας, να αποτελεί το χωνευτήρι των συνειδήσεων των νεολαίων στις εξουσιαστικές αρχές και αξίες. Ο милитарισμός σαν επιβαλλόμενο σύστημα αξιών επιδιώκει τον μετασχηματισμό των νεολαίων σε πειθήνια όργανα των στρατοκρατών για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του κράτους και του κεφαλαίου. Οι νεολαίοι, μέσα στο στρατό, εξαναγκάζονται να σκέφτονται έτσι ώστε να υπακούουν τυφλά στους ανώτερους στο όνομα της υπεράσπισης της πατρίδας, να είναι «γενναίοι», δηλαδή να σκοτώνονται και να σκοτώνουν, στο όνομα κάποιων ιδεολογημάτων που δεν τους επιτρέπεται να αμφισβητήσουν.

Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία του εξανδραποδισμού, τα πόνια - φαντάροι μπορούν να αποδοθούν στην κοινωνία σαν καλοί υπήκοοι-πολίτες. Οι εξευτελισμοί, η ψυχολογική και σωματική βία, ο ηθικός καταναγκασμός και ξεπεσμός, είναι στοιχεία που βοηθούν στην ανάδειξη της υπέρτατης αξίας της ιεραρχίας και της υποταγής σ' αυτή, στη διοχέτευση αξιών που θα τους αποκόβουν από την υπόλοιπη κοινωνία και θα τους καταστήσουν ικανούς την κατάλληλη στιγμή να στραφούν ενάντια στους ταξικούς αδελφούς τους, αφού όλη η διαδικασία αποσκοπεί στο να τους κάνει να αποβάλλουν κάθε στοιχείο ταξικής συνείδησης.

Είναι μια περίοδος στη ζωή των νεολαίων που στιγματίζει και καθορίζει την υπόλοιπη ζωή τους, προσδιορίζοντας με συγκεκριμένο τρόπο την κοινωνική τους υπόσταση και τη σχέση τους με την εξουσία, το κράτος και το κεφάλαιο τόσο γενικά όσο και συγκεκριμένα.

ΑΡΝΗΣΗ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ

Είναι γνωστή η αντίθεση που εκδηλώνουν οι νεολαίοι απέναντι στην ουσιαστικότερη έκφραση του στρατού σαν θεσμού και σαν μηχανισμού, τη στρατιωτική θητεία. Οι περισσότεροι απ' όσους πρόκειται να στρατευθούν επιλέγουν το δρόμο που οδηγεί στην κεντρική πύλη του κέντρου εκπαίδευσης νεοσύλλεκτων.

Υπάρχουν όμως και εκείνοι που για διάφορους λόγους βρίσκουν τρόπους να αποφύγουν τη στρατιωτική θητεία.

Οι μορφές που παίρνει η άρνηση στράτευσης προσδιορίζονται από την ατομική στάση που παίρνουν συγκεκριμένα άτομα απέναντι στην καταναγκαστική στρατιωτική θητεία. Οι τρόποι μέσα από τους οποίους ο αρνητής στράτευσης μπορεί να αποφύγει τη θητεία είναι οι εξής, όπως πρακτικά έχουν εκδηλωθεί:

1. «Το τρελλόχαρτο». Είναι μια πράξη ατομικής αντίστασης και άρνησης της στράτευσης που μπορεί να ξεκινά από διάφορους προσωπικούς, πολιτικούς, ιδεολογικούς κ.λπ. λόγους, που όμως εκφράζονται με την προσωποποιημένη τους μορφή. Αυτή η διαδικασία που επιλέγεται, εξαναγκάζει από τα πράγματα, το εν λόγω άτομο να υποστεί μια διαδικασία εξευτελισμού διαφορετικού τύπου απ' αυτή που υφίσταται ένας στρατευμένος. Στην περίπτωση του τρελλόχαρτου υπάρχει μια απόκρυψη της ουσίας πίσω από την επίφαση «ψυχολογικά προβλήματα».

Οι επιπτώσεις μιας τέτοιας επιλογής βαρύνουν κύρια το άτομο, «στιγματίζοντάς» το κοινωνικά και στερώντας του συγκεκριμένα «προνόμια» που παραχωρεί το κράτος στους υπηκόους του. Ουσιαστικά, ένα άτομο που παίρνει τρελλόχαρτο μπαίνει στο «περιθώριο» της κοινωνίας και μια τέτοια επιλογή το ακολουθεί σε όλη του τη ζωή.

2. Η ανυποταξία. Είναι κι αυτή πράξη ατομική. Εκφράζεται με τη μη εμφάνιση κάποιου στο στρατολογικό γραφείο για να καταταγεί, όταν έλθει η ώρα γι' αυτό το σκοπό.

3. Άρνηση στράτευσης για λόγους θρησκευτικούς. Πληθώρα παραδειγμάτων για τα ελληνικά δεδομένα είναι οι μάρτυρες του Ιεχωβά. Ο διπλασιασμός του χρόνου παραμονής στο στράτευμα και η υποχρεωτική άοπλη υπηρεσία είναι η ποινή που υφίστανται δεκαετίες τώρα οι συγκεκριμένοι αυτοί αρνητές της ένοπλης καταναγκαστικής θητείας.

4. Η λιποταξία. Ιδιαιτερότητα έχει η λιποταξία. Είναι και αυτή ατομική πράξη άρνησης της θητείας. Η ιδιαιτερότητα της έγκειται στο ότι συμβαίνει μετά την κατάταξη του στρατευμένου και κατά τη διάρκεια της θητείας του. Συνίσταται στη διακοπή της θητείας με πρωτοβουλία του στρατευμένου σπάζοντας μονομερώς τη σχέση του με το στράτευμα για αόριστο χρονικό διάστημα.

Η πράξη αυτή καταστρατηγεί την ουσία του милитарισμού με τον πιο έμπρακτο και σαφή τρόπο. Είναι κι αυτός ο λόγος της ιδιαιτερότητάς της και της αντιμετώπισης που έχει από τους στρατοκράτες. Εκτός του ότι τιμωρείται με βαρείες ποινές, ακολουθεί και στο υπόλοιπο της ζωής του το δράστη. Αλλά το κυριότερο χαρακτηριστικό της λιποταξίας είναι ότι δεν είναι θεσμικά διαπραγματεύσιμη. Αυτό το γεγονός είναι που προσδίδει την ιδιαίτερη σοβαρότητα αυτής της πράξης σαν σημαντικό μέσο φθοράς του στρατού. Κάτω από δεδομένες συγκυρίες η λιποταξία μπορεί να είναι και ομαδική.

ΑΝΤΙΡΡΗΣΙΕΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ

ΚΑΙ ...

...«ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ» ΘΗΤΕΙΑ

Η επαναφορά του ζητήματος της στρατιωτικής θητείας στην επικαιρότητα σχετίστηκε τον τελευταίο ενάμιση χρόνο με τη δήλωση ως αντιρρησία συνείδησης του Μ. Μαραγκάκη. Ακολούθησαν και άλλοι αντιρρησίες, όπως Σ. Ψύχας, Μακρής, κ.λπ. Η ένταση γύρω από το ζήτημα συνεχίστηκε με τις καταδίκες του Μαραγκάκη και του Μακρή και τις απεργίες πείνας. Συστήθηκε η επιτροπή αντιρρησιών συνείδησης. Ακολούθησε η κρατική παρέμβαση με την υπόσχεση για σχέδιο νόμου, το οποίο και πρόσφατα κατατέθηκε στη Βουλή.

Όπως εκτέθηκε και στις πιο πάνω περιπτώσεις άρνησης στράτευσης, αυτή εκφράζεται με μια συγκεκριμένη πράξη, σύμφωνα με την οποία αρνείται κάποιος να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο στρατό με το συγκεκριμένο τρόπο που το κράτος και οι νόμοι του καθορίζουν.

Μ' αυτή την έννοια, η άρνηση στράτευσης παίρνει μια ευρύτητα περιλαμβάνοντας μια σειρά από πράξεις που η κάθε μία με την ιδιαιτερότητά της αντιτίθεται στη στρατιωτική θητεία με τη δεδομένη μορφή της. Σ' αυτές τις περιπτώσεις ο στρατός αντιμετωπίζεται με μια στάση προσωπική και όχι συλλογική. Η αντίρρηση συνείδησης είναι μια προσπάθεια ενσωμάτωσης όλων των προαναφερόμενων ατομικών περιπτώσεων σε μια ενιαία κατηγορία. Επιχειρεί, ούτε λίγο ούτε πολύ, να ενοποιήσει και να ενοποιηθεί σε σχέση με ορισμένες από τις ήδη εκδηλωμένες πρακτικά κατηγορίες αρνητών στράτευσης. Έξω όμως από το πλαίσιο των αντιρρησιών (όπως τίθεται με τις προτάσεις της επιτροπής) βρίσκονται οι λιποταξίες και οι ολικοί αρνητές στο στρατό, το κράτος και το μιλιταρισμό.

Ας δούμε λοιπόν την αντίρρηση συνείδησης από το περιεχόμενο που της δίνουν τα ίδια τα πρόσωπα που την υποστηρίζουν, αλλά και από τη φύση του ζητήματος, όπως τίθεται στη σημερινή κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα.

Άρνηση στράτευσης λόγω συνείδησης είναι αυτή που σαν αιτία της έχει λόγους ειρηνιστικούς, φιλοσοφικούς, θρησκευτικούς, μη βίας, ανθρωπιστικούς και πολιτικούς.

Η πρόταση περιέχει και έναν «εναλλακτισμό». Οι εν λόγω αντιρρησίες για λόγους συνείδησης προτείνεται να απαλλαγούν από την παραδοσιακή καταναγκαστική στρατιωτική θητεία εφ' όσον κάνουν μια κοινωνική υπηρεσία σε αναπλήρωση της στρατιωτικής θητείας.

Οι μορφές άρνησης στράτευσης που προαναφέρθηκαν πέρα από την ατομικότητα τους μπορούν να υποκρύπτουν εκφράζοντας διαστρεβλωμένα, μια αμφισβήτηση απέναντι στις συνέπειες του στρατού και του μιλιταρισμού, την ιεραρχία, την θητεία, τον εξουσιασμό, τον καπιταλισμό ή το κράτος, χωρίς όμως να αντιτίθενται σ' αυτά και να τα αντιπαλεύουν. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν μπορούν να αποτελούν μια καθαρά προσωπική στάση χωρίς ιδεολογικό ή φιλοσοφικό περιεχόμενο.

Είναι αυτονόητο λοιπόν, ότι η συνένωση ωρισμένων προσωποποιημένων ή προσωπικών στάσεων απέναντι σ' ένα ταξικό ζήτημα δεν δημιουργεί κατ' ανάγκη και κοινωνικό ζήτημα. Μ' αυτή την έννοια δεν αμφισβητείται το προσωπικό ζήτημα και η προσωπική αντίσταση ούτε τα στοιχεία που έχει η αντίρρηση συνείδησης σε σχέση με το κοινωνικό πρόβλημα που δημιουργεί ο στρατός και η καταναγκαστική στρατιωτική θητεία.

Σαν αποτέλεσμα της συνένωσης προσωπικών στάσεων και στοιχείων η αντίρρηση συνείδησης εκφράζεται σαν προσωπική στάση. Αναμφισβήτητα μέσα σ' αυτήν ενώ υπάρχει το κοινωνικό ζήτημα, εν τούτοις αυτό δεν εκφράζεται συνολικά.

Χαρακτηριστικό της στάσης της αντίρρησης συνείδησης είναι η απουσία της συνολικότητας. Έτσι εξετάζει τα πράγματα μερικά με μια «εξειδικευμένη» οπτική αποφεύγοντας μια συνολική πάλη ενάντια στο στρατό και το μιλιταρισμό και σ' ότι αυτά συνεπάγονται και με όσα αυτά συνδεόνται. Κάτι που σε τελική ανάλυση θα πρέπει να βασίζεται σε μια ολοκληρωμένη κοινωνική κριτική του στρατού σαν του βασικότερου εργαλείου εξυπηρέτησης συμφερόντων του κράτους και του κεφάλαιου.

Μ' αυτόν τον τρόπο βλέπει το στρατό σαν βίαιο εργαλείο γενικά και όχι σαν ταξικό θεσμό και μηχανισμό. Με αυτή την αφαιρετική λογική το κύριο στοιχείο που απομένει είναι η μη βία, ο ειρηνισμός και η φιλοσοφικοθηρηκευτική αοριστία που κάπου-κάπου παίρνει και μια γεύση κοινωνικότητας: («δεν είμαι διατεθειμένος να δω τη διάθεσή μου να κάνω πράγματα που επαναφέρουν τη χαμένη συλλογικότητα και τη χαμένη κοινοτική διάθεση, για επίλυση καυτών όσο και αγνοημένων κοινωνικών προβλημάτων, να γίνεται εργασιακή θεραπεία στην εθνική οδοποιία, σε κάποια βιομηχανία ή σε κάποιο γρανάζι της γραφειοκρατίας»). (Συνέντευξη του Σ. Ψυχα.)

Μετά από αυτή τη διατύπωση το ερώτημα που αυθόρμητα ξεπηδά είναι: οι ανειδίκευτοι εργάτες, οι αργότες και οι μη πτυχιούχοι προλετάριοι, οι τεχνίτες κ.λπ. είναι καλό να κάνουν εργασιοθεραπεία σε έργα οδοποιίας ή σε δημοτικές υπηρεσίες; Με δεδομένο ότι οι δημοτικές αρχές είναι ενδιάμεσοι θεσμοί του κράτους και ότι τα έργα οδοποιίας είναι μέρος των στρατηγικών και τακτικών επιλογών του κράτους γίνεται κατανοητό το πόσο οι «εναλλαχτικές» υπηρεσίες που θα προσφερθούν βρίσκονται έξω από τις λογικές του κράτους. Αλλά ταυτόχρονα αποδεικνύεται η ταξικότητα της «αταξικότητας» των προτάσεων και θέσεων που διατυπώνονται από τους «εναλλαχτικούς» της αντίρρησης συνείδησης.

Το αίτημα των αντιρρησιών συνείδησης είναι η αντικατάσταση της καταναγκαστικής στρατιωτικής θητείας με τη λεγόμενη «εθελοντική» κοινωνική θητεία. Αυτό δεν σημαίνει τίποτα περισσότερο από το να υπηρετούν με διαφορετικό τρόπο από αυτόν που ισχύει σήμερα. Βέβαια για να επιδειχθεί και κάποιος αντικρατισμός το αίτημα αναφέρεται σε υπηρεσία έξω από κρατικούς φορείς. Γιατί εξυπακούεται ότι μέσα στους κρατικούς φορείς εξυπηρετεί άλλους κρατικούς σχεδιασμούς και συμφέροντα. Η κοινωνική εθελοντική θητεία (που δεν θα είναι καθόλου εθελοντική αφού θα καθορίζεται με νόμο, θα είναι υποχρεωτική και δεν θα αφαιρεί το στοιχείο του καταναγκασμού) θα γίνεται σε ιδιωτικούς φορείς. Αλλά και αυτοί οι ιδιωτικοί ή κοινωφελείς οργανισμοί δεν εξακολουθούν να λειτουργούν μέσα στην συλλογική λογική του κράτους;

Μένει λοιπόν το θέμα της αυτοδιαχείρισης της «εναλλακτικής» θητείας κατά τα πρότυπα του εξωτερικού και με πιο προωθημένες μορφές ίσως. Ακόμα και αυτού του είδους η αυτοδιαχείριση εάν δεν λάβει υπόψη της τη μερικότητα της φύσης της και κατά συνέπεια την «άκριτη» ή «ουδέτερη» συνεισφορά υπηρεσιών απέναντι στην κοινωνία, μοιραία θα ενταχθεί στη συνολικότερη λειτουργία του κράτους δημιουργώντας κάποιες καινούριες δομές και εικόνες αναπαραγωγής του

κεφάλαιου σαν οικονομική και κοινωνική σχέση. Γιατί η αντίρρηση συνείδησης με τη νομιμότητα και την ουσιαστική υποταγή στα κοινωνικά στάτους που τη χαρακτηρίζει κάθε άλλο παρά αντιθετική προς αυτά μπορεί να είναι.

Αυτό είναι ένα από τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν τους αντιρρησίες συνείδησης και την πρόταση τους για «εναλλαχτική» θητεία: Η ΑΔΥΝΑΜΙΑ Ή Η ΘΕΛΟΥΣΙΑ ΑΡΝΗΣΗ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΣΑΝ ΤΑΞΙΚΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΜΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΥΝΔΕΣΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΜΕ ΤΟ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.

Υπάρχει μια αντιφατικότητα και μια επιδερμικότητα στις «εναλλακτικές» θέσεις των αντιρρησιών συνείδησης: «Στη δήλωσή μου (σαν αντιρρησία συνείδησης) δεν συμπεριέλαβα την κριτική μου για το τι γίνεται μέσα στο στρατό ή το γενικότερο ρόλο του, διότι και διαφορετικός να ήταν ο στρατός δεν θα τον αποδεχόμουν. Αντίθετα επικαλέστηκα μια σειρά από διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη νομοθεσία των άλλων χωρών της ευρωπαϊκής κοινότητας και βέβαια το συνταγματικό μου δικαίωμα να αποφασίζω κατά συνείδηση» (Συνέντευξη του Σ. Ψύχα).

Σε ένα άλλο σημείο της ίδιας συνέντευξης αναφέρει: «Ένας αρνητής στρατεύσης για λόγους συνείδησης εννοείται ότι αρνείται ολικά το στρατό. Το να αρνηθείς όμως γενικά ότι έχει οποιαδήποτε υποχρέωση απέναντι σε μια κοινωνία στην οποία αντικειμενικά ανήκεις, αφ' ενός έχεις προεκτάσεις σε όλη την κοινωνική σου ζωή, αφ' ετέρου σημαίνει άρνηση οποιασδήποτε πολιτικής παρέμβασης σ' αυτήν».

Όμως η άρνηση κριτικής στο στρατό σαν θεσμό και σαν μηχανισμό δεν αντιπαραθέτει καμιά ουσιαστική κοινωνική κριτική και προοπτική. Εκθέτει μια προσωπική κατάσταση χωρίς ευρύτερο περιεχόμενο. Αλλά αντικειμενικά, η προσωποπαγής στάση δεν επηρεάζει το στρατό, τον βλάπτει όσο και το περιφρονητικό φτύσιμο στο έδαφος την ίδια στιγμή που διέρχεται μια στρατιωτική φάλαγγα με κατεύθυνση μια εμπόλεμη περιοχή.

Το κατά πόσο ένας αρνητής στρατεύσης για λόγους συνείδησης αρνείται ουσιαστικά το στρατό, δεν καταδειχίνεται από μια αόριστη φιλοσοφική και γενική τοποθέτηση αλλά από τη συγκεκριμένη κοινωνική κριτική και στάση του απέναντι στο στρατό σαν θεσμό και σαν μηχανισμό και με όσα αυτός συνδέεται. Γιατί στο μέτρο που ο στρατός σαν τέτοιος έχει άμεση σχέση με το κοινωνικό σύνολο και με τις σχέσεις κυριαρχίας και εξουσίας μια κριτική στάση και καταγγελία του θα έπαιρνε ουσιαστικές κοινωνικές προεκτάσεις.

Δεν είναι δυνατό όμως να είναι ολικός αρνητής ένας αντιρρησίας συνείδησης εφ' όσον αναγνωρίζει την αναγκαιότητα ύπαρξης του στρατού λόγω των ιδιαίτεροτήτων της Ελλάδας και των λεγόμενων εθνικών κινδύνων. Μια ολική άρνηση του στρατού σημαίνει τουλάχιστον μη αποδοχή της στρατιωτικής θητείας σαν σύνολο αλλά και του στρατού σαν ταξικού θεσμού και μηχανισμού. Εδώ όμως έχουμε και μια ακόμα παράμορφωση της πραγματικότητας όταν διατυπώνεται η άποψη ότι το να αρνηθεί κανείς το στρατό σημαίνει άρνηση της οποιασδήποτε υποχρέωσης στην κοινωνία.

Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε ένα λάθος(;). Τη σύγκριση της κοινωνίας και του κράτους. Η ταύτιση των αντιρρησιών συνείδησης με τις ταξικές απόψεις του κράτους και του κεφάλαιου είναι ολοφάνερη. Με αυτές τις θέσεις γίνεται σαφές γιατί δεν επιχειρείται μια κριτική στο γενικότερο ρόλο του στρατού. Γιατί σε τελική ανάλυση το άμεσο συμπέρασμα είναι πως στο βαθμό που **άρνηση στρατού = άρνηση κοινωνικών υποχρεώσεων**, τότε ο στρατός είναι μια πραγματικότητα επιβεβλημένη, θεσμοθετημένη μέσα από την ελεύθερη αποδοχή του συνόλου της κοινωνίας, ότι δεν είναι ένα εργαλείο ταξικό, στα χέρια των καταπιεστών και εκμεταλλευτών αυτής της κοινωνίας και ότι την υπηρετεί.

Αυτό το σόφισμα εκτός του ότι αποτελεί συνέπεια της αταξικότητας των θέσεων των «εναλλακτικών» αντιρρησιών συνείδησης, —μιας αταξικότητας που όμως είναι ταξική εφ' όσον ταυτίζεται με τις πάγιες θέσεις των εξουσιαστών—, έχει τοποθετηθεί για να καλύψει τις βαθύτερες θέσεις και επιδιώξεις τους.

Έτσι, το τί εννοούν λέγοντας άρνηση υποχρεώσεων στην κοινωνία, καταδεικνύεται αμέσως πιο κάτω με τις φράσεις «έχει προεκτάσεις σ' όλη την κοινωνική ζωή» και «σημαίνει άρνηση οποιασδήποτε πολιτικής παρέμβασης σ' αυτήν».

Το να τοποθετηθεί κανείς απέναντι στο στρατό σαν θεσμό και μηχανισμό του κράτους και των αφεντικών σημαίνει κατάδειξη των κοινωνικών προεχτάσεων και συνεπειών που έχει η ύπαρξη και λειτουργία του. Σημαίνει μια **ουσιαστική κοινωνική και πολιτική παρουσία και θέση αγώνα**. Στην προκειμένη περίπτωση η έκφραση των αντιρρησιών έχει άλλη σημασία. Αυτή έγκειται στο γεγονός ότι οι προεχτάσεις στην κοινωνική ζωή του ολικού αρνητή θα είναι τέτοιες που **προϋποθέτουν μια συνεχή στάση αγώνα** έξω από τα κλειστά κυκλώματα της εξουσίας και του κεφάλαιου. Σημαίνει μ' άλλα λόγια άρνηση των ειδικών και γενικών προνομίων που παρέχουν το κράτος και το κεφάλαιο σ' εκείνους που η στάση τους και η δραστηριότητά τους δεν μπαίνουν εμπόδια στα σχέδια και την προοπτική διατήρησης και ανανέωσης του συστήματος κυριαρχίας.

Όσο αφορά την άρνηση οποιασδήποτε πολιτικής δραστηριότητας αυτό είναι ένα ακόμα σόφισμα. Εκτός κι αν σαν πολιτική δραστηριότητα —και μάλλον αυτό υπονοείται— θεωρείται η πολιτική δραστηριότητα στο κοινοβούλιο, στις δημοτικές αρχές και στα έδρανα που καθορίζει και δημιουργεί η εξουσία σαν επιφάσεις για τον αποπροσανατολισμό της κοινωνίας.

Επιπλέον η «εναλλακτική» θητεία προσδιορίζεται σαν μια αμοιβόμενη εθελοντική κοινωνική θητεία, με κάποιο είδος αποζημίωσης χωρίς να απειλεί πιθανές θέσεις εργασίας. Αυτό όμως είναι μια θεωρητική κατασκευή που όμως βρίσκεται σε αντίθεση με την πραγματικότητα. Ας υποθέσουμε 50.000 αντιρρησίες συνείδησης και τότε θα δούμε αν απειλούνται ή όχι θέσεις εργασίας και αν προσφέρεται φτηνή εργατική δύναμη και υπηρεσίες στο κράτος και το κεφάλαιο.

Γίνεται σαφές από τα παραπάνω η ατομικότητα και η έλειψη κοινωνικής θέσης πάνω σε ουσιαστικά προβλήματα της κοινωνίας, όπως ο στρατός, ο μιλιταρισμός, το κράτος, το κεφάλαιο, η εξουσία, η εκμετάλλευση, οι εξοπλισμοί και οι στρατιωτικές βιομηχανίες, ο επεκτατισμός και οι αναδιαρθρώσεις του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, ο μισθοφορικός στρατός, η στρατιωτικοποίηση της

κοινωνίας, η στράτευση των γυναικών, ο εκσυγχρονισμός του στρατού και μια σειρά από ζητήματα που αλληλοσυνδέονται.

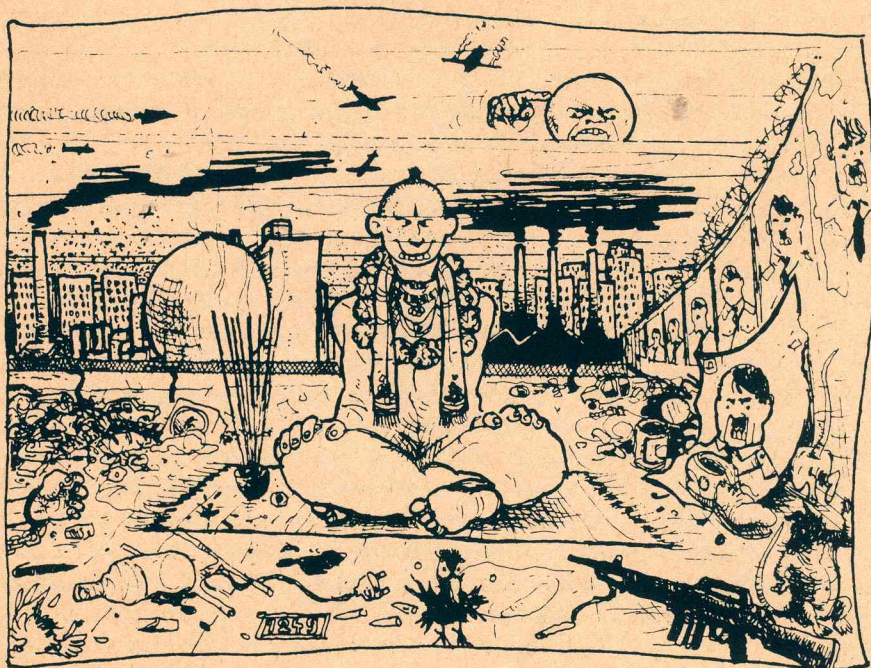
Σημαντικά στοιχεία των «εναλλακτικών» θέσεων για την στρατιωτική θητεία είναι:

α) Η ουσιαστική αποδοχή του καταναγκασμού και η υπακοή στις γενικότερες επιταγές του милитарισμού και των αξιών του. Δεχόμενοι να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο κράτος με άλλο τρόπο από αυτόν που μέχρι τώρα ισχύει δεν αντιστρατεύονται το σύνολο των θεσμών και πλαισίων με βάση τους οποίους κινείται και αναπαράγεται η εξουσιαστική κοινωνία.

β) Αντιμετωπίζουν το στρατό μερικά, σαν βίαιο μηχανισμό και όχι σαν τον πιο οργανωμένο κατασταλτικό μηχανισμό στα χέρια της άρχουσας τάξης. Τον βλέπουν λοιπόν έξω και ανεξάρτητα από τα πλαίσια και τους σκοπούς του, ζητήματα τα οποία δεν τολμούν να θίξουν.

γ) Με τη γενικότητα της άρνησης επιχειρούν με αφαιρετικό τρόπο να παρουσιάσουν «έργο». Ότι δηλ. πραγματοποιείται μια αποδυνάμωση του στρατού. Αλλά αυτή η αποχώρηση κάποιων ατόμων από τη δύναμη του στρατεύματος με τον τρόπο που θα γίνεται θα ενισχύει την συνολικότερη λογική του милитарισμού στην κοινωνία. Κύρια γιατί η διοχέτευσή τους σε άλλους τομείς με άθικτες τις σχέσεις ιεραρχίας και υποταγής διευκολύνει το γενικότερο σχέδιο στρατιωτικοποίησης της κοινωνίας με το πρόσχημα του κοινωνικού ρόλου του στρατού. Δεχόμενοι δηλαδή, την διαφορετική θέση και σχέση τους με το στρατό φαίνεται σαν να αποδέχονται το στρατό. Έτσι προχωρούν ακόμα περισσότερο στη νομιμοποίηση του στρατού και του ρόλου του, λες και το πρόβλημα είναι αποκλειστικά και μόνο η θητεία. Αυτό φαίνεται πολύ εύκολα και από το νομοσχέδιο για τους αντιρρησίες που κατατέθηκε για ψήφιση στη βουλή.

Ο εξωραϊσμός του συστήματος μέσω ενός ρεφορμιστικού αιτήματος προσπαθεί να παρουσιασθεί σαν πράξη φθοράς. Επιχειρείται ούτε λίγο ούτε πολύ η ανάδειξη του ρεφορμισμού σε επαναστατική πράξη.

α) Η μοναδική υποχρεώσή μας απέναντι στην κοινωνία και η εθελοντική προσφορά μας σ' αυτή, πρέπει να έχει σαν αντικείμενό της την απελευθέρωση της κοινωνίας από τα δεσμά της κρατικής και κεφαλαιοκρατικής οργάνωσης. Με αυτή την έννοια δεν αντιλαμβανόμαστε καμιά υποχρέωση από τη μεριά μας να ενταχθούμε σε ένα τέτοιο μηχανισμό.

β) Η αντιμετώπιση του στρατού σαν θεσμού και σαν μηχανισμού πρέπει να γίνεται σε σχέση με τα πλαίσια του και με τη συνολικότητα των ζητημάτων που έχουν σχέση με αυτόν που δεν έγκειται στην αντιμετώπιση του σαν κάποιου αυτόνομου μηχανισμού. Με αυτή την έννοια η πολιτική μας πρακτική επιδιώκει μια διαρκή και ουσιαστική φθορά του στρατού από τη μια και από την άλλη να αναδεικνύει τον ταξικό του ρόλο.

γ) Όταν αντιπαλεύονται τα χαρακτηριστικά του στρατού και αφήνεται απέξω η ουσία του, εκείνο που έπεται είναι η διαδικασία ενσωμάτωσης. Εκείνο που πρέπει να υπάρχει είναι μια διαρκής αντίθεση και πάλη ενάντια στο στρατό, όσα συνεπάγεται και με όσα συνδέεται και όχι μια αντίθεση σε σχέση με τη θητεία και μόνο. Εκτός αυτού, υπάρχει μια τεράστια διαφορά ανάμεσα στο *δεν συμμετέχω* και στο *δεν συμμετέχω πολεμώντας*. Μ' αυτή την έννοια η «εναλλακτική» θητεία σαν επιδίωξη είναι αντίθετη με τις προοπτικές απελευθερωτικών κινητοποιήσεων της κοινωνίας και συνεπώς εμπόδιο σε τέτοιες διαδικασίες. Η κίνηση αυτή καθόλου δεν κάνει ταξικό αγώνα αλλά αντίθετα προσφέρει ταξική συνεργασία με τα αιτήματα εξωραϊσμού και αναβάθμισης του θεσμού του στρατού που προτείνει, δίνοντας την ευκαιρία στην άρχουσα τάξη να αξιοποιήσει και να δημιουργήσει ένα συναινετικό προσωπίο προσαρμόζοντας υπέρ της τις παραχωρήσεις που κάνει για να αποπροσανατολίσει και να εκτονώσει — χρησιμοποιώντας ταυτόχρονα το ζήτημα της «εναλλακτικής» θητείας ως δικλείδα ασφαλείας— κάθε κοινωνική αντιπαράθεση.

Σημαντικό ρόλο στη δημοσιοποίηση των αιτημάτων των αντιρρησιών συνείδησης έπαιξε ο αστικός τύπος, ο οποίος προσφέρεται πάντοτε να αρθρογραφεί και να δημοσιεύει τις επιστολές των αντιρρησιών συνείδησης (στον πρόεδρο της δημοκρατίας, τον αρχιεπίσκοπο και τους ιθύνοντες του κράτους) αξιοποιώντας όλες τις εγγυήσεις νομιμότητας που έδιναν έχοντας σαν επιδίωξη την θετική στάση ενός μέρους της «κοινής γνώμης» σε τέτοιες κινήσεις.

Παράλληλα μ' αυτό τον τρόπο υποκαθιστούσε την έλλειψη κινηματικής διαδικασίας, υποβοηθώντας την εξαγωγή πολιτικής υπεραξίας και διαμορφώνοντας ένα επιβαλλόμενο κλίμα.

Το στρατιωκρατικό νομοσχέδιο για την εναλλακτική θητεία δεν βρίσκεται μόνο σε εναρμονισμό με τις επιδιώξεις του κράτους αλλά ταυτόχρονα δεν αφήνει και πολλά περιθώρια αντίδρασης στους αντιρρησίες συνείδησης. Με βάση αυτό το νομοσχέδιο το ιερό και όσιο είναι ο στρατός για τον οποίο δεν μπορεί να επιτραπεί καμμία αμφισβήτηση.

Απαιτείται από του αντιρρησίες να αποδείξουν με αίτηση και στοιχεία την ενσωμάτωσή τους στο αστικό κοινωνικό σύστημα και την προθυμία τους να υπηρετήσουν τα συμφέροντά του. Έτσι τους δίνεται η δυνατότητα να αντικαταστήσουν την καταναγκαστική στρατιωτική θητεία μετασχηματίζοντας την σε καταναγκαστική κοινωνική θητεία.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με την κατάθεση του νομοσχεδίου για την κοινωνική θητεία εκτονώνει τις «κοινωνικές πιέσεις» χωρίς να δυσαρεστήσει ταυτόχρονα τους στρατοκράτες που έχουν βαθιές ρίζες στην Ελληνική κοινωνία. Έτσι με τους κατάλληλους πολιτικούς χειρισμούς, το αίτημα της «εναλλακτικής» κοινωνικής θητείας καταφέρνει να το αξιοποιήσει προς όφελός του. Τέτοιου είδους διαπραγματεύσεις με το κράτος το ενισχύουν και αποπροσανατολίζουν προσπαθώντας να εγκλωβίσουν σε μεταρρυθμιστικά πλαίσια μια ήδη εκφρασμένη γενικότερη αντιμilitarιστική δυναμική.

Άλλωστε η «εναλλακτική» κοινωνική θητεία ήδη θεσπισμένη στα δυτικά ΕΟΚικά κράτη ούτε έφθειρε αλλά και ούτε αποδυνάμωσε το στρατό και το μιλταρισμό. Το ΠΑΣΟΚ εναρμονισμένο στην κατεύθυνση της ενωμένης Ευρώπης είχε συμπεριλάβει στο γενικότερο σχεδιασμό του εκσυγχρονισμού των θεσμών του την καθιέρωση της «εναλλακτικής» θητείας σε σχέση με το ζήτημα της στρατιωτικής θητείας.

Η επιτροπή των αντιρρησιών μη έχοντας άλλα περιθώρια θα επιχειρεί μικροβελτιώσεις και με πολιτικάντικα προσχήματα θα προσπαθήσει να βρει δραπραγματευτικό έδαφος με το κράτος. Αντίθετα, με το νομοσχέδιο το κράτος προωθεί πολύ συγκεκριμένα τις λογικές του για την στρατιωτικοποίηση της κοινωνίας και την διάχυση με πιο ουσιαστικό τρόπο μέσα σ' αυτήν των μιλταριστικών αξιών χρησιμοποιώντας την επίφαση του κοινωνικού ρόλου του στρατού.

Είναι ένα νομοσχέδιο που νομιμοποιεί την μέχρι τώρα αντικοινωνική πρακτική του στρατού και των στρατοδικείων μεταβάλλοντας τις καταδικαστικές πρακτικές και ποινές σε νόμο και παρουσιάζοντάς το σαν ευεργέτημα.

Βρίσκεται τέλος συγχρονισμένο με τη αποπολιτικοποίηση των θέσεων των «εναλλακτικών» αντιρρησιών μια και δεν αφήνει καθόλου περιθώρια για αμφισβήτηση του στρατού σαν ταξικού και κατασταλτικού εργαλείου του κράτους και των αφεντικών. Για να είναι κανείς αντιρρησίας θα πρέπει να αποδέχεται και να υποστηρίζει το στρατό και την συνολικότερη θέση του στο κράτος σαν θεσμό και μηχανισμό.

Η άρνηση στράτευσης (ανυποταξία, ολική άρνηση, για λόγους θρησκευτικούς, τρελλόχαρτο) από μόνη της δεν μπορεί να δημιουργήσει όρους αντιμilitarιστικού αγώνα όχι μόνο γιατί εκφράζεται ατομικίστικα αλλά γιατί δεν δίνει προοπτικές. Ο τρόπος που τίγουν το ζήτημα του στρατού δεν μπορεί να ενοποιήσει αντιστάσεις μέσα κι έξω από τον στρατό. Η δική μας στάση απέναντι στο στρατό είναι αδύνατο να μην έχει κατεύθυνση παρέμβασης στο κοινωνικό πρόβλημα της θητείας με σαφείς αντιμilitarιστικές - αντικαπιταλιστικές θέσεις. Χωρίς να παραγνωρίζει το μερικό ή το ειδικό πρόβλημα, να δημιουργεί τις προϋποθέσεις και τις δυνατότητες μιας σφαιρικής κοινωνικής προπαγάνδας και ζύμωσης που να μετασχηματίζεται σε πρακτικές ικανές να δημιουργήσουν κινητοποιήσεις αντικαπιταλιστικές - αντικρατικές στην προοπτική μιας διαδικασίας απελευθέρωσης της κοινωνίας.

Στην προκειμένη περίπτωση ο στόχος είναι το κράτος και οι σχέσεις εξουσίας που πρέπει να καταλυθούν. Για την ύπαρξη ενός κινήματος που στόχο του έχει την καταστροφή του στρατού που δεν μπορεί παρά να είναι ταυτόχρονη με την κατάργηση του κράτους, επιβάλλεται έντονη προπαγάνδισή απόψεων και μια σειρά από πρακτικές με βάση τα αίτια δημιουργίας και τα συμφέροντα που εξυπηρετεί ο στρατός και η κατάδειξη του ρόλου του μέσα από την πολιτική και ιστορική πραγματικότητα.

Έτσι, μιιά αντιμilitarιστική κίνηση θα αποτελέσει μορφή συσπείρωσης και δραστηριότητας αυτών που έχουν ταξικό συμφέρον σαν καταπιεζόμενοι και εκμεταλλευόμενοι να είναι ενάντια στο θεσμό που τους επιβάλλουν. Θα πρέπει να τονισθεί

ότι θεωρητικά και πολιτικά ο στρατηγικός στόχος παραμένει η καταστροφή του στρατού, όμως η πολιτική πρακτική και οι κινητοποιήσεις πρέπει να επιδιώκουν μέσα από την συμμετοχή κοινωνικών τμημάτων τη διαρκή φθορά του στρατού τόσο σα μηχανισμού όσο και σα θεσμού.

Έτσι για να φτάσουμε στο στόχο που είναι η καταστροφή του στρατού, χρειάζεται να κατακτηθούν οι ενδιάμεσοι. Η σφαιρική κριτική και πάλη ενάντια στον καπιταλισμό και το κράτος μπορεί να κατακτηθεί από τα κοινωνικά τμήματα που ευαισθητοποιούνται σε σχέση με το στρατό και τη στρατιωτική θητεία μέσα από την προπαγάνδη και πάλη, για τη συσπείρωση ατόμων και δυνάμεων που αρνούνται τη στρατιωτική θητεία πάνω σε αντιμιλιταριστικές - αντικρατικές - αντι-καπιταλιστικές βάσεις.

Πάνω σ' αυτή τη βάση κινείται η πάλη μας με την επίγνωση ότι αυτός ο ενδιάμεσος στόχος δεν είναι πανάκεια αλλά μια αντιπρόταση για το προχώρημα στην κοινωνία των γενικότερων θέσεων μας.

Παλεύοντας για ένα ενδιάμεσο στόχο όπως η καθολική αντιμιλιταριστική άρνηση θητείας με βάση τη συνολική κριτική στο κράτος και το κεφάλαιο, μπορούμε να καταδείξουμε την ουσία την αντικοινωνικής φύσης και θέσης του στρατού και όσων συνδεόνται με αυτόν.

Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι η πρόταση αυτή είναι ένα εργαλείο προπαγάνδας και δράσης και όχι αυτοσκοπός και ότι καθορίζεται για τη συγκεκριμένη περίοδο σαν συστατικό στοιχείο με το οποίο είναι δυνατό να προωθηθεί η συσπείρωση εκείνων των ατόμων (κύρια νεολαίων) που αντιτίθενται στο στρατό για συγκεκριμένους αντιμιλιταριστικούς λόγους.

Όταν ένας στόχος καθορίζεται για μια συγκεκριμένη περίοδο σημαίνει ότι είναι τακτικό εργαλείο κι όχι στρατηγικός στόχος. Στη σημερινή περίοδο μια αντιμιλιταριστική προπαγάνδα μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους (όπως η προπαγάνδη της ανυποταξίας, της μη συνδιαλλαγής, της μη υπακοής κ.λπ.). Ένας τέτοιος συγκεκριμένος είναι και η πάλη για την καθολική αντιμιλιταριστική άρνηση θητείας χωρίς όρους. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να έχουμε επίγνωση των ορίων ενός τέτοιου ενδιάμεσου στόχου, στο βαθμό που προσανατολισμός του στρατού είναι η αυτονόμηση και ο διαχωρισμός του από την υπόλοιπη κοινωνία.

Με βάση αυτό το στόχο δημιουργούμε προβλήματα στο μεταβατικό στάδιο του καπιταλιστικού μετασχηματισμού στην Ελλάδα που προοπτική του ανάμεσα σε μια σειρά άλλες είναι η καθιέρωση μισθοφορικού στρατού. Όμως για τη δεδομένη περίοδο που διανύουμε ο στόχος του κράτους παραμένει η διατήρηση του ήδη υπάρχοντος στρατού και η καθιέρωση της «εναλλακτικής» θητείας σαν το χρυσωμένο χάπι για τις κοινωνικές αντιδράσεις που θα προκαλέσουν μια σειρά από αναδιαρθρώσεις όπως η νέα τεχνολογία, η στρατιωτικοποίηση της κοινωνίας μέσω της παλλαϊκής άμυνας, η ανάπτυξη της μιλιταριστικής λογικής σε ζωτικούς τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας.

Επίλογος.

Η αποδοχή από το κράτος της εναλλακτικής θητείας και η επιτυχημένη ως τώρα προσπάθεια επιβολής των όρων του σχετικά με τη ουσία και τη λειτουργία της εναλλακτικής θητείας επαναφέρει σε μια «καινούρια» διάσταση το ζήτημα της στρατιωτικής θητείας και του μιλιταρισμού σαν αντίληψη και σαν μεθοδολογία.

Η αξία χρήσης του φυλλάδιου δεν έγκειται απλά και μόνο στην ορθότητα των απόψεων που διατυπώνονται αλλά στην πρακτική λειτουργία που θα μπορεί να έχει ανάμεσα στα άτομα και στις ομάδες που αισθάνονται την ανάγκη να αντιμετωπίσουν με τη μεγαλύτερη δυνατή συλλογικότητα, σοβαρότητα και τον εφικτότερο συντονισμό τέτοια σημαντικά κοινωνικά ζητήματα.

Η έκδοση αυτού του φυλλάδιου εντάσσεται σε μια υπάρχουσα διαδικασία συγκεκριμενοποίησης και προώθησης των θέσεων και πρακτικών μας στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα, διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη.....

Κατά συνέπεια το φυλλάδιο αυτό δεν εξαντλεί τα ζητήματα του αντιμιλιταριστικού αγώνα αλλά βρίσκεται μέσα στην ευρύτερη διαδικασία ζύμωσης που απαιτεί την παραπέρα συγκρότηση και επέμβασή μας στα ζητήματα αυτά.

Αύγουστος 1988

*Αναρχική Ομάδα Πάτρας, Συσπείρωση Αναρχικών,
Αντιεξουσιαστική Ομάδα «Είσοδος Κινδύνου» και
Αναρχικοί Σύντροφοι.*

Για επικοινωνία:

Αθήνα: Λέλας Καραγιάννη 87 (πρώην Λήμνου) Κυψέλη
ή Τ.Θ. 30658, Αθήνα 10033.
Πάτρα: Τ.Θ. 1289, ΤΚ 26110.